

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2012-2013

26 FEBRUARI 2013

HOORZITTING

Adviesraad Cultuur VGC

VERSLAG

namens de commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport
uitgebracht door de heer René COPPENS

Hebben aan de werkzaamheden deelgenomen:

Vaste leden: mevrouw Annemie Maes, voorzitter, de heer René Coppens, mevrouw Bianca Debaets, de heer Jef Van Damme, mevrouw Greet Van Linter

Plaatsvervanger: mevrouw Carla Dejonghe

Dames en Heren,

De commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport organiseerde op dinsdag 26 februari 2013 een hoorzitting over de 'Adviesraad Cultuur VGC'. De heer Hugo Vanden Driessche, voorzitter van de adviesraad, en mevrouw Dominique Mys, lid van de adviesraad, gaven een toelichting bij de uitgebrachte adviezen.

De heer René Coppens wordt aangeduid als verslaggever.

De Adviescommissie Cultuur bestaat in haar huidige vorm sinds oktober 2010. Na 2,5 jaar werking oordeelde de commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport dat dit het ideale moment was om informatie te krijgen over de werking van de Adviesraad en de adviezen.

1. Uiteenzetting door heer Hugo Vanden Driessche

De Adviesraad Cultuur adviseert het bevoegde collegelid en, uitzonderlijk, het College. Hij onderzoekt geen praktische dossiers, maar zet strategische lijnen uit.

De huidige adviesraad is 2,5 jaar actief en toch blijft de manier van werken onduidelijk voor de leden van de adviesraad zelf. Werkt de adviesraad voor het bevoegde collegelid, voor de administratie, wordt hij ingeschakeld als bijkomende gegevensbron als er onderzoeken uitbesteed worden? Het is niet altijd even helder.

Bovendien is het niet bekend wat uiteindelijk met de adviezen gebeurt.

Volgens de spreker is het wenselijk de werking van de adviesraden en werkgroepen te analyseren. De heer Vanden Driessche vraagt zich af of het nuttig is een bureau te installeren, bestaande uit de voorzitters van de verschillende adviesraden, om de werking van de adviesraden onderling beter af te stemmen. Dergelijk bureau biedt de mogelijkheid elkaars werking te leren kennen, waardoor de verschillende materies complementair zouden kunnen werken.

Adviezen zijn momentbeoordelingen. Het advies over de verordening van de gemeenschapscentra bv. werd opgesteld na 1 of 2 vergaderingen. Op dat bepaald moment neemt de adviesraad een stelling in. Wat uiteindelijk in de verordening wordt opgenomen, is het resultaat van jaren onderhandelen en discussiëren met verschillende actoren.

Uit de toelichting blijkt dat de manier van werken niet goed afgelijnd is voor de leden van de adviesraad. **Commissielid Greet Van Linter** vraagt of de heer Vanden Driessche een voorstel heeft op hierop te remediëren. Hoe ziet hij de interactie met het beleid?

Eind 2012 heeft **commissielid Jef Van Damme** een vraag gesteld over de werking van de Adviesraad Cultuur. Het antwoord van het bevoegde collegelid was nogal vaag.

De Adviesraad Cultuur is samengesteld op basis van het reglement van 19 mei 2005 houdende de goedkeuring van het reglement voor de oprichting, samenstelling en werking van de adviesraden en werkgroepen cultuur, onderwijs, welzijn en gezondheid.

Dit reglement is eveneens vrij vaag. Misschien kan de werking van de adviesraad strikter afgetekend worden door een herwerken van het reglement. De taak en de werking van de adviesraden moet beter omschreven worden.

Het commissielid begrijpt de suggestie om een bureau op te richten waar alle voorzitters van de adviesraden in vertegenwoordigd zijn. Dit bureau kan voorstellen formuleren om het reglement te herwerken.

Eigenlijk kan de heer Vanden Driessche nu al de voorzitters van de andere adviesraden contacteren voor het opstellen van een nieuw reglement. Vindt de heer Vanden Driessche dat hij zelf het initiatief moet nemen om voorstellen uit te werken over de aanpassing van het reglement of is het beter dit over te laten aan parlementsleden of collegeleden?

Vervolgens maakt commissielid Jef Van Damme een bemerking over de samenstelling van de Adviesraad Cultuur (zie bijlage 1). In het reglement over de oprichting, samenstelling en werking van de adviesraden worden er een aantal richtinggevende criteria vermeld:

- Evenwicht tussen mannen en vrouwen. Aan dit criterium voldoet de huidige samenstelling.
- Evenwichtige verhouding tussen vrijwilligers, beroepskrachten en belangengroepen. Uit de lijst blijkt dat er een overwicht is aan beroepskrachten. Dit is niet conform de gevraagde samenstelling. De spreker vraagt of dit geen zwakte is die de goede werking van de adviesraad in de weg staat, aangezien niet alle groepen vertegenwoordigd zijn.
- Evenwicht allochtoon/autochtoon. Op dit vlak is er nog veel werk aan de winkel. Wat is de mening van de heer Vanden Driessche over het verder diversifiëren van de Adviesraad Cultuur zitten? Of is deze momenteel correct gediversifieerd samengesteld?

Commissielid Bianca Debaets begrijpt en steunt de oproep van de heer Vanden Driessche en is ervan overtuigd dat deze gedragen wordt door de aanwezige raadsleden en de leden van de werkgroepen. Ze zal niet nalaten de oproep te signaleren op de gepaste fora.

De oproep dat adviesraden mekaar beter moeten leren kennen is een start. Nadien moet er getracht worden de verschillende adviesraden zo goed mogelijk op mekaar af te stemmen. Het is zelfs belangrijk na te gaan waar er eventuele kruisbestuivingen mogelijk zijn. Een beleid dat teveel in hokjes is opgedeeld is nooit goed.

Met de deur in huis vallen dat de werking van de Adviesraad Cultuur beter kan, verraste **commissielid René Coppens**.

Is het de bedoeling dat de Adviesraad Cultuur het beleid adviseert? Het beleid rekent waarschijnlijk op de expertise en inbreng van de adviesraad. De visie van de adviesraad is misschien beter dan het advies van de traditionele ambtenarij.

De heer Vanden Driessche hoopt op meer samenwerking. Vanuit zijn standpunt begrijpt het commissielid dat de huidige werking van de adviesraad heel algemeen is. Dit heeft wel voordelen want de adviesraad kan doen en laten wat hij wil. Het nadeel is de Adviesraad niet weet wat er met de adviezen gebeurt.

Heeft de heer Vanden Driessche zijn ongenoegen al kenbaar gemaakt aan het bevoegde kabinet en wat is voor hem de ideale oplossing? De heer Coppens begrijpt de behoefte aan meer samenwerking en vindt dat positief, maar vreest dat hierdoor uiteindelijk niets zal gebeuren. Binnen het beleid heeft iedereen immers zijn eigen bevoegdheden.

De huidige samenstelling van de Adviesraad Cultuur dateert van oktober 2012. **Commissievoorzitter Annemie Maes** vraagt sinds wanneer de Adviesraad Cultuur precies bestaat.

De heer Vanden Driessche lanceerde de oproep tot meer samenwerking met andere adviesraden. Over welke adviesraden heeft hij het dan concreet? Zijn er ook Franstalige adviesraden waar de Adviesraad Cultuur mee zou willen samenwerken?

De heer Hugo Vanden Driessche zegt dat de samenstelling van de Adviesraad wordt bepaald door het bevoegde collegelid. Er wordt zowel aan de criteria mannen/vrouwen en vrijwilligers/beroepskrachten voldaan. Er maken inderdaad weinig allochtonen deel uit van de adviesraad. De Adviesraad telt vertegenwoordigers van diverse Platforms.

De heer Jef Van Damme heeft de indruk dat er nauwelijks vrijwilligers zetelen in de adviesraad.

De heren Guido Fonteyn en Johannes Van Heddegem zijn volgens **de heer Vanden Driessche** vrijwilligers. De overige leden van de adviesraad zijn bijna allemaal beroepskrachten, maar zetelen als vrijwilliger in de adviesraad. Zij hebben hun handen meer dan vol, maar willen zich inzetten om de culturele sector in Brussel vooruit te helpen. Wanneer men de strikte betekenis van het begrip 'vrijwilliger' hanteert, heeft de heer Jef Van Damme gelijk. De meeste leden werken beroepsmatig in de culturele sector.

De Adviesraad Cultuur werd opgericht in 2006 door toenmalig collegelid Pascal Smet en vergaderde op het kabinet. Positief was dat er altijd info gevraagd kon worden aan de kabinetsmedewerkers. Het nadeel was dat kabinetsmedewerkers de vergaderingen bijwoonden, waardoor vrijuit spreken enigszins beperkt was. Dat was niet de bedoeling, maar toch het resultaat.

Sinds het begin van deze legislatuur vergadert de Adviesraad Cultuur in het administratiehuis en zijn zelden kabinetsmedewerkers aanwezig. Hierdoor kan er vrijer gediscussieerd worden en dat is een positieve evolutie.

De leden van de adviesraad kunnen zelf het initiatief tot herwerken van het reglement nemen, maar de spreker heeft toch 2 bedenkingen.

Ten eerste kent hij de voorzitters van de andere adviesraden niet. Op de VGC-website is er helemaal niets over de adviesraden terug te vinden. Op de site van de Vlaamse overheid is dit wel het geval. In Brussel vindt men de samenwerking en werking van de adviesraden en ad hoc werkgroepen terug in de VGC-collegebesluiten. De heer Vanden Driessche heeft al gezocht naar de samenstelling van zijn collega-adviesraden, maar tot op heden zonder succes.

Commissievoorzitter Annemie Maes vraagt of ze goed begrepen heeft dat de heer Vanden Driessche oproept tot meer samenwerking tussen de verschillende adviesraden, maar dat hij niet weet hoeveel adviesraden er zijn en hoe deze samengesteld zijn.

Dat klopt inderdaad en volgens **de heer Vanden Driessche** is geen informatie hierover te vinden op de VGC-website.

Commissielid Greet Van Linter vraagt of de verslagen van de Adviesraad Cultuur overgemaakt kunnen worden aan de raadsleden. Wie beslist er over de beschikbaarheid van de verslagen?

De voorzitter van de Adviesraad Cultuur denkt dat de raadsleden mee mogen beslissen over de beschikbaarheid van de verslagen. In Vlaanderen is het verplicht om de adviezen van bv. de SARC bij elk nieuw decreet over te maken aan de Vlaamse parlementsleden. Voor verordeningen van de VGC is dit niet het geval, tenzij een Vlaams decreet dit verplicht. De raadsleden kunnen vragen dat er in de toekomst bij elke nieuwe verordening een advies van de bevoegde adviesraad wordt gevoegd.

Commissievoorzitter Annemie Maes heeft begrepen dat er bedenkingen zijn bij de werking van de Adviesraad Cultuur. Maar is de heer Vanden Driessche tevreden over de samenstelling?

De samenstelling is evenwichtig, behalve dat er inderdaad te weinig allochtone leden zijn, luidt het antwoord.

Mevrouw Dominique Mys benadrukt dat alle leden van de Adviesraad Cultuur volledig achter de intentie staan om de samenstelling te laten evolueren naar een samenstelling die een weergave is van de huidige Brusselse bevolking. Brusselaars van andere origine moeten op deze manier de mogelijkheid krijgen door te groeien naar andere beleidsniveaus en adviesorganen. Deze idee is in verschillende adviezen terug te vinden.

Eén van de vergaderingen handelde over ‘vrijwilligers’ en leidde tot de conclusie dat er meerdere types vrijwilliger zijn. Men kan bezwaarlijk spreken over ‘de vrijwilliger’. Men kan proberen vrijwilligers, die professioneel niets met de adviesraad te maken hebben, te integreren in de adviesstructuren, maar het is aan het bevoegde collegelid om aan deze evolutie aandacht te besteden.

De leden van de Adviesraad Cultuur wensen de manier van adviseren te wijzigen. **Commissielid René Coppens** vraagt of hierover al overleg werd gepleegd met de medewerkers van het bevoegde kabinet.

De Adviesraad Cultuur bestaat in zijn huidige samenstelling al 2,5 jaar en gedurende deze periode rijpten sommige ideeën. Naar aanleiding van de hoorzitting dacht de Adviesraad Cultuur opnieuw na over zijn werking. Tot op heden vond geen overleg plaats met de kabinetsmedewerkers van het bevoegde collegelid, verklaart **de heer Hugo Vanden Driessche**. Volgens de spreker zou het al positief zijn als er meer transparantie kwam. De adviezen moeten niet alleen de bevoegde collegeleden bereiken, maar ook de parlementsleden, de buitenwereld.

Opmerkelijk is dat in het VGC-jaarverslag 2011 nergens melding wordt gemaakt van de adviesraden of werkgroepen. De huidige manier van werken waarbij het bevoegde collegelid de adviezen eventueel kan gebruiken of naast zich neerleggen stimuleert de leden van de adviesraad zeker niet.

De spreker stelt voor dat de Raad zou bepalen dat er in bepaalde gevallen en onder bepaalde voorwaarden een advies moet zijn. Nu gebeurt het enkel wanneer deze verplichting door een Vlaams decreet wordt opgelegd.

2. Bespreking van de adviezen

2.1. Muntpunt

Tijdens de vergadering in januari 2011 kwam Muntpunt ter sprake. Veelvuldig werd er benadrukt dat men ervoor moet zorgen dat de goede werking van de bibliotheek behouden blijft.

Zowel de Vlaamse Regering als de VGC hebben zwaar geïnvesteerd om de continuïteit van de bibliotheek te garanderen. Dit was niet helemaal succesvol. De bibliotheek zal naar aanleiding van de verhuis enkele maanden gesloten worden en het aantal ontleningen blijft dalen.

Daarnaast pleitten de leden ervoor dat Muntpunt de brugfunctie in relatie met de Brusselse Rand opneemt. Elk ambitieus project moet zich niet beperken tot het Brussels hoofdstedelijk gewest alleen, en indien Vlaanderen meegenomen wordt in een project moet de eerste actieradius de Vlaamse Rand rond Brussel zijn. In de beleidsbrieven van Vlaams minister Pascal Smet en Vlaams minister Geert Bourgeois wordt spijtig genoeg nergens gesproken over de wisselwerking tussen Brussel en de Vlaamse Rand.

De leden van de adviesraad bogen zich ook over de relatie met het BI-TC, waarover nog steeds zeer veel onduidelijkheid bestaat. De leden stellen vast dat er een aantal instellingen zijn die zich met hetzelfde bezighouden. Ze vragen zich af of de rol die het BI-TC speelt met betrekking tot gegevensverwerking de beste oplossing is. Deze manier van werken werd in het verleden vastgelegd om het hele Brusselse aanbod te kunnen vatten. Het is eigenaardig dat de grote Nederlandstalige culturele actoren via BI-TC moeten werken om in de databank van voorstellingen te raken terwijl de grote Vlaamse cultuurhuizen hun programma rechtstreeks in de databank kunnen putten via Cultuurnet.

De leden vroegen zich af of de Vlaamse minister van Cultuur, mevrouw Joke Schauvliege, niet betrokken moet worden bij het dossier 'Muntpunt'. Zij vinden dit aangewezen.

De leden hebben begrepen dat er in de relatie media/Muntpunt weinig vooruitgang is geboekt. Dit kan te maken hebben met de herstructurering van de media, maar ze hopen dat er in de toekomst een nauwere samenwerking komt tussen de media en Muntpunt.

De megafoonfunctie die Muntpunt toegewezen kreeg, beantwoordt volgens de leden aan een reële nood en is zeer belangrijk.

Ten slotte kijken de leden van de Adviesraad Cultuur uit naar de opening van Muntpunt.

In haar reactie zegt **commissielid Bianca Debaets** dat ze in de plenaire vergadering van 1 maart 2013 een vraag stelt met betrekking tot de culturele samenwerking tussen Brussel en de Rand omdat ze de indruk heeft dat deze samenwerking afgenomen is.

Ze herinnert de aanwezigen aan het Kwartslagproject waarbij de culturele centra en andere Brusselse actoren de handen in mekaar sloegen om de wisselwerking op vlak van cultuur te verbeteren. Ze verbaast zich erover dat dit project is gestopt.

Het voorstel om de samenwerking tussen Brussel en de Vlaamse Rand te versterken is positief, maar werden hierover al adviezen geformuleerd?

De heer Hugo Vanden Driessche was jaren geleden de initiatiefnemer van het Kwartslagproject. Dergelijke projecten vergen bijkomende inspanningen en financiële middelen die niet evident zijn. In het begin werd er voor het Kwartslagproject geld ter beschikking gesteld door toenmalig Vlaams minister Bert Anciaux. Na een tijdje werd het moeilijker om subsidies en steun te krijgen en werd het Kwartslagproject gestopt.

In het verleden stemden de verschillende Vlaamse cultuurhuizen uit Brussel hun programma af op dit van culturele centra in de Vlaamse Rand. De wederzijdse toegankelijkheid was fysiek niet altijd voor de hand liggend door het ontbreken van een doordachte mobiliteit en is stilaan verdwenen.

Af en toe ontwikkelt zich nog een ad-hoc samenwerking tussen Brusselse cultuurhuizen en culturele centra in de Vlaamse Rand. Het organiseren van een structurele samenwerking op cultureel vlak kan misschien in de toekomst verlopen via Muntpunt en vzw De Rand.

Commissielid René Coppens is pessimistisch over een verbetering van de relatie tussen Brussel en de Vlaamse Rand. Sinds de splitsing van het kiesarrondissement Brussel/Halle/Vilvoorde ontstonden er 2 verschillende werelden. Hij heeft de indruk dat mensen uit de Rand Brussel meer en meer links laten liggen. Omgekeerd frequenteren Brusselaars minder makkelijk activiteiten, voorstellingen enz. in de Vlaamse Rand. Mensen leven meer dan vroeger in hun eigen gewest.

In de Vlaamse Rand kan men spijtig genoeg nog steeds tvBrussel niet ontvangen. Net zoals de zenders uit de Vlaamse Rand niet in Brussel bekeken kunnen worden.

De samenwerking tussen Brussel en Vlaanderen kan inderdaad beter en kan enkel lukken mits voldoende steun van de overheid. **Commissielid Bianca Debaets** zal zeker niet nalaten dit aan te kaarten tijdens het geplande overleg met de Bestendige Deputatie van de provincie Vlaams-Brabant in juni 2013.

Commissievoorzitter Annemie Maes vraagt nogmaals naar een eventuele samenwerking met Franstalige adviesraden.

Een groot aantal gebruikers van de hoofdstedelijke bibliotheek is anderstalig. In het advies met betrekking tot Muntpunt staat niets over het enorme potentieel van anderstalige gebruikers van Muntpunt. Waarom ontbreekt dit aspect?

Samenwerking met de Franstaligen is belangrijk. Dit staat inderdaad niet in de adviezen, maar het komt regelmatig ter sprake volgens **de heer Vanden Driessche**. Muntpunt moet zich zeker en vast openstellen voor alle gemeenschappen.

Het gebruik van andere talen is volgens **mevrouw Dominique Mys** aan bod gekomen bij de bespreking over de samenwerking met de Rand. De Rand telt veel anderstalige inwoners en de vzw De Rand verspreidt zoveel mogelijk brochures in 3 talen. In de Adviesraad werd aangehaald dat Muntpunt eventueel kan inspelen op deze tendens.

De heer Hugo Vanden Driessche licht toe dat de Adviesraad tijdens 2 vergaderingen sprak over de verhouding Vlaamse Rand – Brussels hoofdstedelijk gewest. Tijdens de 1ste vergadering gaf mevrouw Sofie Van Weet een korte toelichting bij de manier van werken in

de Rand. Zij is programmator in het cultuurcentrum van Strombeek-Bever en in het verleden was ze nauw betrokken bij het project Kwartslag.

Voor de 2de vergadering werden de heren Eddy Frans en Jan De Craen, respectievelijk directeur en voorzitter van de VZW De Rand, uitgenodigd.

Een aantal Brusselse problemen zoals bv. de onderwijsproblematiek, schuift momenteel op naar de Rand. Een samenwerking tussen Brussel en de Rand is zeker aangewezen zodat men in de Rand de opgedane kennis in Brussel kan gebruiken.

Tijdens de vergaderingen werd nagegaan hoe de band tussen Brussel en de Vlaamse Rand formeler kan gemaakt worden. Het voorbeeld van Zinnema werd aangehaald. In de opdracht van Zinnema staat expliciet een dubbele missie : Zinnema moet zich richten naar Brussel en naar de rand rond Brussel.

In tegenstelling tot wat de heer Coppens stelt, heeft de heer Jan De Craen de indruk dat jongeren uit de Vlaamse Rand meer en meer in Brussel uitgaan, shoppen enz.

De leden van de adviesraad zeer ongelukkig over de begrenzing van de media.

Commissielid Jef Van Damme vraagt waarop de heer Jan De Craen deze indruk baseert.

De heer Jan De Craen heeft geen onderzoek verricht, maar volgens **de heer Vanden Driessche** is dat de persoonlijke ervaring van de heer De Craen.

De houding in de Rand tegenover anderstaligen is veranderd, opener. Er worden anderstalige brochures gedrukt, wat vroeger ondenkbaar was. Volgens de spreker heeft de toevloed van Engelstaligen hierin een rol gespeeld.

Commissielid Jef Van Damme zegt dat het Engels het Frans aanvaardbaar heeft gemaakt.

2.2 Beleidsplan Lokaal Cultuurbeleid 2011-2015

De bespreking van het ontwerpbeleidsplan Lokaal Cultuurbeleid 2011-2015 kwam op 19 oktober 2010 aan bod, zegt **mevrouw Dominique Mys**. Tijdens deze vergadering werden volgende punten besproken: de rol van de cultuurbeleidscoördinator en zijn moeilijke positie binnen de gemeente, het Cultuurcentrum Brussel, het Streekgericht Bibliotheekbeleid en de Hoofdstedelijk Openbare Bibliotheek.

In alle adviezen komt duidelijk naar voor dat er een cruciale functie is weggelegd voor de lokale cultuurbeleidscoördinator. De cultuurbeleidscoördinatoren worden begeleid en ondersteund door een centrale beleidscoördinator van de VGC. Ze zijn werknemers van de gemeente en staan ten dienste van de bevoegde schepen. Hun positie verschilt van gemeente tot gemeente en het is soms moeilijk werken voor hen. Hun positie ligt minder gemakkelijk dan deze van de stafmedewerkers van de gemeenschapscentra, die eerder ten dienste staan van fora van vrijwilligers, die onafhankelijk van de gemeente advies verstrekken of vragen formuleren.

Een van de conclusies in de discussie over de rol van de cultuurbeleidscoördinator is dat er geïnvesteerd moet worden in deskundigheidsbevordering. Cultuurbeleidscoördinatoren moeten efficiënt ondersteund worden in de ontwikkeling van een aanvaardbaar en uitvoerbaar plan.

Tijdens de vergadering werd er ook ingegaan op het Cultuurcentrum Brussel. De meeste vragen hadden betrekking op de nieuwe invulling van de werking van het Cultuurcentrum Brussel. Er wordt een grote verwachting geformuleerd naar de gemeenschapscentra toe. Ze moeten lokaal een aantal heel gediversifieerde en complexe realisaties volbrengen. Naar aanleiding hiervan moet er goed nagegaan worden hoe een samenwerking met andere actoren mogelijk is.

Commissielid Jef Van Damme werpt op dat de rol van de cultuurbeleidscoördinatoren en de gemeenschapscentra in het Cultuurcentrum Brussel *flou* blijft. De cultuurbeleidscoördinatoren zijn nog redelijk nieuw en het is logisch dat het enige tijd neemt om het spanningsveld tussen het gemeentelijke en het bovenlokale te coördineren. Het commissielid wijst op positieve ervaringen met de cultuurbeleidscoördinator in zijn gemeente Sint-Jans-Molenbeek.

Vervolgens peilt de spreker naar de relevantie en de impact van de adviezen. Bij de ontwerpverordening over de gemeenschapscentra is er niet veel veranderd in de definitieve versie. Hij noteert dat de opmerkingen gelijklopend zijn met deze in de Raad en dit stemt hem blij.

Het Cultuurcentrum Brussel is een interessant gegeven, alleen is de uitwerking ervan weinig concreet in de verordening. Voor de uitwerking van het Cultuurcentrum Brussel moet beroep gedaan worden op netwerking. Dit is niet onbelangrijk en kan functioneren, maar het moet meer zijn dan dat.

De spreker vraagt wat nut en rol zijn van de vertegenwoordiger van het collegelid bevoegd voor Cultuur in het Cultuurcentrum Brussel.

Commissielid Greet Van Linter heeft bij het lezen van de verslagen vastgesteld dat er bezorgdheid bestaat over de correcte behandeling van de geformuleerde adviezen. Is er een terugkoppeling van het beleid naar de Adviesraad Cultuur? Houdt het beleid effectief rekening met de adviezen? Hoe ervaren de leden van de adviesraad hun rol? Vinden ze dat ze nuttig werk verrichten en dat ze *au sérieux* wordt genomen? Of zijn ze eerder teleurgesteld hierin?

Commissievoorzitter Annemie Maes vraagt of het advies bindend is.

De gastsprekers onderstrepen dat het advies niet bindend is.

Net zoals haar collega vindt **mevrouw Dominique Mys** het nuttig dat een welomschreven procedure voor de adviezen wordt opgesteld. De procedure moet vermelden voor wie de adviezen bestemd zijn, met welke bedoeling ze worden geformuleerd, enz. Het is niet verwonderlijk dat er niets over terug te vinden is op de website. Bovendien is er een grillig verloop van adviezen. Zowel in de toevoer van de teksten die worden aangereikt, de weg die de adviezen afleggen en of ze wel of niet in aanmerking worden genomen.

De heer Hugo Vanden Driessche herinnert er aan dat ten tijde van de NCC de werkgroepen essentieel en nuttig als draagvlak waren. Hij meent dat tal van adviesraden en werkgroepen geïnstalleerd worden om dit draagvlak te behouden, wat een interessante keuze is. Maar anderzijds is er de neiging om de adviezen sterker te maken en dit is niet compatibel.

Het is zelfs niet compatibel om voor kwaliteitsvolle adviezen te gaan en tegelijkertijd te vragen voor een ruime vertegenwoordiging van vrijwilligers, behalve als het om zeer competente vrijwilligers gaat. Die zijn er natuurlijk.

Commissielid Jef Van Damme vindt het gewaagd te zeggen dat vrijwilligers niet competent zijn.

Het is een eeuwige discussie zegt **de heer Hugo Vanden Driessche**, maar vaak zijn het de beroepskrachten die de materie of het taalgebruik beter beheersen.

Tot op heden werd nooit de keuze gemaakt over de breedte van het draagvlak van de beslissingen die genomen worden en over een zo breed mogelijke representativiteit. Deze 2 laten samenvallen lukt niet. De spreker benadrukt dat dit een persoonlijk aanvoelen is.

Volgens **mevrouw Dominique Mys** werden er al meerdere samenstellingen uitgetest. Er bestaan organen waar vrijwilligers ruim vertegenwoordigd zijn en de beroepskrachten zich ten dienste stellen en omgekeerd. In ieder geval hoopt men dat het aantal vrijwilligers zo representatief mogelijk is voor het verenigingsleven en het lokaal cultuurleven. Volgens de spreker ligt de oplossing waarschijnlijk in het midden.

Het is inderdaad niet makkelijk om genoeg anderstaligen te vinden die deel willen uitmaken van een adviesraad of werkgroep.

Commissievoorzitter Annemie Maes vindt persoonlijk dat de adviesraden het nadeel hadden dat ze soms te verzuild samengesteld waren, waardoor niet altijd de meest competente mensen werden geselecteerd. Niet de competentie, maar wel de politieke kleur telde. De maatschappij is ondertussen veranderd. Er ligt meer nadruk op de competentie en minder op de politieke partij waartoe men behoort.

In de adviesraad probeert men de verzuchtingen vanuit de sector te verwoorden. De commissievoorzitter begrijpt dat dit niet altijd even makkelijk is.

Er zijn tal van adviesraden die, hoewel ze evenwichtig zijn samengesteld, heel wat tendensen niet oppikken omdat de leden vanuit de georganiseerde structuren worden afgevaardigd. Het kan zijn dat bepaalde groepen mensen niet vertegenwoordigd zijn in de verschillende adviesraden. De adviezen die uiteindelijk geformuleerd worden, kunnen onevenwichtig zijn, niet alleen door de samenstelling van de adviesraad, maar ook ten gevolge van de structuur van waaruit de adviezen worden geformuleerd.

Volgens de spreker zal er sowieso steeds een vorm van correctie moeten gebeuren. Het is niet mogelijk het perfecte advies te formuleren dat aan alle verzuchtingen van de maatschappij beantwoordt.

De heer Hugo Vanden Driessche is het niet eens met de stelling van de commissievoorzitter die gewag maakt van een doorgedreven politisering. Hij maakt al jaren deel uit van diverse adviesraden en werkgroepen en volgens hem heerst er altijd een zekere vorm van openheid. Deze traditie bleef overeind en dat is positief. Hopelijk blijft dit overeind in de toekomst.

Commissievoorzitter Annemie Maes bedoelde niet specifiek de culturele adviesraden. Ze denkt vooral aan de verzuiling op lokaal vlak.

De heer **Hugo Vanden Driessche** geeft aan dat het niet de bedoeling is dat de adviezen volledig zijn, want daarvoor is er te weinig tijd. Bovendien beslissen de politici of ze de adviezen al dan niet naast zich leggen. De procedure moet alleszins beter afgebakend worden.

De leden van de Advieraad Cultuur hebben ook gedebatteerd over het Kunstendecreet omdat ze het belangrijk vonden een signaal te geven aan de Vlaamse Regering vooraleer ze besliste. Een signaal van de VGC of het bevoegde collegelid diende duidelijk te maken hoe belangrijk de ondersteuning voor kunst in Brussel is. Brussel is een kunstenstad met een veelvoud aan bekende toneelhuizen en gezelschappen. In het verleden werden zij wezenlijk ondersteund door Vlaanderen en de leden van de adviesraad rekenen er op dat dit gecontinueerd wordt.

Het advies m.b.t. het Kunstendecreet werd overgemaakt aan de Vlaamse Regering. Vanuit Brussel zijn er nadien verschillende negatieve signalen gekomen.

24% van het beschikbare budget voor het Kunstendecreet is naar Brusselse organisaties gegaan. Hiermee rekening houdend mag men in Brussel best tevreden zijn. Hieruit blijkt dat er toch nog steeds een sterke interesse is vanuit Vlaanderen om de Brusselse kunstenwereld te blijven ondersteunen. Het is belangrijk dat er blijvend ingespeeld wordt op de steun vanuit Vlaanderen. Men moet voorkomen dat deze steun verdwijnt.

Het thema van de vergadering van 29 november 2011 was de omschakeling van de cultuurwaardebon naar vrijetijdsbon. De juiste doelgroepen bereiken kan niet alleen via de cultuurwaardebon. Men moet een waardebon creëren die achtergestelde doelgroepen, die nu niet worden bereikt, wel kan bereiken. Naast cultuur ook sport in de waardebon opnemen, is volgens de adviesraad niet de ideale oplossing. Hervormen om te hervormen is volgens de leden van de Adviesraad Cultuur niet nodig.

In de zijlijn van de discussie werd verwezen naar de maximumfactuur die in het onderwijs geldt. De activiteiten van de scholen worden door deze maximumfactuur erg beperkt.

De leden van de Adviesraad ontvingen afgelopen maandag de studie van Link inc. ontvangen over de doorlichting van de cultuurwaardebon. De Adviesraad Cultuur pleit ervoor nieuwe doelstellingen voor de cultuurwaardebon te formuleren en nieuwe methodes te ontwikkelen om de doelgroepen te bereiken, maar zolang niet duidelijk is hoe men dit moet doen is het beter dat alles bij het oude blijft.

Dit is één van de vragen die **commissielid Jef Van Damme** wou stellen. Hij vindt het opmerkelijk dat de leden van de Adviesraad Cultuur de studie ontvingen en de raadsleden niet.

Volgens **mevrouw Dominique Mys** waren er binnen de adviesraad nog opmerkingen over de uitvoering van de waardebon, maar cruciaal is inderdaad dat er eerst een goed systeem wordt uitgewerkt.

Commissielid René Coppens polst of uit de studie blijkt dat er een definitieve stap komt of worden er enkel algemeenheden behandeld? Is het een intermediaire of definitieve studie?

Mevrouw Bianca Debaets begrijpt dat men met de hervorming nieuwe doelstellingen wil bereiken. De cultuurwaardebon wordt door veel mensen aangevraagd, maar niet door iedere

aanvrager gebruikt. Hoe komt het dat mensen de waardebon aanvragen, maar niet gebruiken? Dit is vreemd en spijtig.

Ze vreest dat door de verbreding naar vrije tijd, de mensen de waardebon minder vlug zullen gebruiken voor culturele activiteiten. Delen de gastsprekers deze vrees? Hoe kan dit vermeden worden?

Commissielid Jef Van Damme wenst de studie van Link inc. over de cultuurwaardebon te agenderen in de commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport en daarom werd aan bevoegd collegelid Bruno De Lille gevraagd de studie over te maken aan de raadsleden. Tot op heden is dit niet gebeurd. Het verrast de spreker dat de leden van de Adviesraad Cultuur over deze studie beschikken.

De spreker vindt dat hij met de heer Vanden Driessche geen debat kan voeren over de omschakeling van de cultuurwaardebon zolang hij de studie niet heeft gelezen.

Hij pleit ervoor het debat over de toekomst van de cultuurwaardebon aan te gaan in de plenaire vergadering of in de commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport. Het zal een moeilijk debat worden want er is geen mirakeloplossing, maar alvorens iets nieuws in te voeren is het raadzaam er uitgebreid over te discussiëren.

Commissievoorzitter Annemie Maes heeft begrepen dat er binnen de Adviesraad Cultuur gepleit wordt om het huidige systeem van de cultuurwaardebon te behouden in afwachting van een beter concept.

Men vreest dat door een loutere omschakeling van de cultuurwaardebon bepaalde doelgroepen nog steeds niet bereikt zullen worden. Welke andere voorstellen kunnen voor een oplossing zorgen?

Volgens **mevrouw Dominique Mys** bestaat het gevaar dat de verbreding van de vrijetijdsbon samenvalt met een complete vervaging van de culturele participatie.

Voor de toekomst van de cultuurwaardebon is het essentieel de studie en andere argumenten naast mekaar te leggen. Bovendien moet men kijken naar gelijkaardige projecten om eventueel nieuwe ideeën op te doen.

Commissielid Bianca Debaets vraagt of mevrouw Dominique Mys een pleidooi houdt om de cultuurwaardebon, eerder gericht, door groepen te laten gebruiken in plaats van door individuele personen.

Mevrouw Dominique Mys denkt dat een combinatie van zowel groepen als individuen mogelijk moet zijn.

In de discussie over de Brede School maakte de Adviesraad Cultuur duidelijk dat men ervoor moet zorgen dat de experimenten rond de Brede School niet te veel vanuit het onderwijs georganiseerd worden, zo niet kan het potentieel van Brede School niet uitgewerkt worden.

De heer René Coppens begrijpt dat het concept Brede School breed ingevuld moet worden, maar er is toch een initiatiefnemer nodig.

Tijdens de vergadering van 13 december 2012 en 11 januari 2013 werd er volgens **mevrouw Dominique Mys** ruim aandacht besteed aan het Stedenfonds. Een van de belangrijkste

conclusies van deze vergadering is dat de leden ervoor pleiten dat er een soort futuristisch en vooral geïntegreerd project wordt gegenereerd. Bij de toekenning van subsidies uit het Stedenfonds worden projecten niet langer los van mekaar gekozen. De bedoeling is een groot plan te ontwikkelen van waaruit de projecten, die aan de nodige criteria voldoen, worden gesubsidieerd.

Naar aanleiding van de ervaringen met Stedenfonds II raadde de Adviesraad aan te onderzoeken of projecten die gesubsidieerd werden via Stedenfonds II kans hebben om een reguliere subsidie te ontvangen.

De bespreking van de nieuwe verordening sociaal-cultureel werk stond op de agenda van 19 juni 2012. Tijdens de discussie ging vooral aandacht naar de werking van de koepels aangezien dit de grootste wijziging in de nieuwe verordening was. De leden vonden het positief dat de koepelorganisaties de kans wordt geboden om hun werking te ontwikkelen ten einde meer dienstbaar voor Brussel te zijn.

Daarnaast werd aangehaald dat de nieuwe verordening geen echte vernieuwing inhoudt en dat er nog steeds concrete elementen ontbreken.

Enkele leden merkten zijdelings op dat de middelen voor het sociaal-culturele werk beperkt blijven hoewel het aantal verenigingen groeit.

De sector amateurkunsten valt ook onder de verordening sociaal-cultureel werk. De spreker vindt dat de amateurkunsten onterecht een beetje teveel worden behandeld als een vereniging. De werking van de amateurkunsten is in Brussel erg geëvolueerd en de nieuwe verordening biedt hiervoor waarschijnlijk niet veel ruimte.

Het voorstel over te gaan tot een grondiger onderzoek naar de kwaliteit van de werkingen van de verenigingen vonden de leden positief.

Commissielid Jef Van Damme merkt op dat de opmerkingen van sommige raadsleden met betrekking tot de verordening sociaal-cultureel werk, overstemmen met deze van de leden van de Adviesraad Cultuur.

De verordening blijft vaag en onduidelijk wat betreft de criteria en doelstellingen waaraan de financiering wordt gekoppeld.

De spreker vindt het jammer dat voor deze verordening geen rekening werd gehouden met het advies dat de Adviesraad Cultuur. Dit komt de transparantie en rechtszekerheid zeker niet ten goede. In hoeverre worden de adviezen van de Adviesraad Cultuur opgevolgd?

Naast de oprichting van een adviesraad staat er in het reglement ook dat er werkgroepen opgericht kunnen worden. Deze werkgroepen zijn een soort subcommissie van de adviesraden. Bestaan zulke werkgroepen al? Is er een adviesraad, werkgroep of subcommissie Sociaal-Cultureel Werk en functioneert deze?

Een van de opmerkingen bij de verordening kwam van de sociaal-culturele verenigingen zelf omdat de subcommissie sociaal-cultureel werk blijkbaar niet was geconsulteerd bij de opmaak van de verordening. Bestaat dergelijke subgroep en zo ja, werd hij inderdaad niet betrokken bij de opmaak van de verordening?

Commissievoorzitter Annemie Maes merkt op dat de heer Jef Van Damme de adviezen interpreteert naar eigen inzichten.

In het advies wordt expliciet vermeld dat de steun van de VGC slechts aanvullend kan zijn bij de subsidies van de Vlaamse Gemeenschap. De kritiek van de heer Van Damme dat het nooit genoeg is, kan hij misschien overmaken aan de Vlaamse Gemeenschap.

De heer Jef Van Damme merkt op dat hij geen kritiek uitte over te weinig geld, maar over de vaagheid en onduidelijkheid van de verordening.

In tegenstelling tot de heer Jef Van Damme heeft **de commissievoorzitter** niet de indruk dat de adviezen in de prullenbak verdwijnen, terwijl de **heer Jef Van Damme** deze indruk juist wel heeft.

Voor de eerdere wijzigingen aan de verordening werd de Adviesraad Sociaal-Cultureel Werk volgens **mevrouw Dominique Mys** op regelmatige basis geconsulteerd. Het verstrekte advies heeft ook altijd een gevolg gekregen.

In de laatste aanpassing is er geen grote verandering aangebracht en werden er voorafgaande gesprekken met verenigingen georganiseerd, die niet tot een einde zijn gebracht. Deze verenigingen zijn vertegenwoordigd in de werkgroep sociaal-cultureel werk, die maandelijks vergadert.

De werkgroep sociaal-cultureel werk heeft 2 luiken in haar werking. Enerzijds bespreekt ze de projectsubsidies en anderzijds volgt ze de evoluties van het culturele beleid op het vlak van het sociaal-cultureel werk.

Mevrouw Karina Luytens, diensthoofd directie cultuur VGC, zegt dat in de Adviesraad Cultuur steeds 2 leden van de verschillende werkgroepen vertegenwoordigd zijn. Op deze manier stromen de discussies van de diverse werkgroepen door naar de Adviesraad.

Commissielid Jef Van Damme vraagt of de werkgroep sociaal-cultureel werk een advies uitbracht over de verordening of niet?

De vertegenwoordigers van de werkgroep sociaal-cultureel werk in de Adviesraad Cultuur hebben volgens **mevrouw Karina Luytens** meegewerkt aan het geformuleerde advies.

Commissielid Jef Van Damme vraagt of er effectief iemand uit de sector sociaal-cultureel werk vertegenwoordigd is in de Adviesraad Cultuur.

Mevrouw Karina Luytens zegt dat dit zeker het geval is. **Mevrouw Dominique Mys** is onder andere 1 van de 2 vertegenwoordigers.

“De uitspraak van het sociaal-culturele werk dat het niet gehoord werd in verband met de verordening klopt dus niet?”, vraagt **de heer Jef Van Damme**.

Dit ligt volgens **mevrouw Dominique Mys** aan de interpretatie die eraan gegeven wordt. De gesprekken werden gevoerd met de koepelverenigingen en niet met de werkgroep sociaal-cultureel werk.

De heer Jef Van Damme wil graag weten wie het advies over de verordening precies heeft gegeven.

Mevrouw Dominique Mys bevestigt formeel dat het advies door de Adviesraad Cultuur werd verstrekt.

De verslaggever,
René COPPENS

De voorzitter,
Annemie MAES

BIJLAGE

Samenstelling adviesraad Cultuur van de Vlaamse Gemeenschapscommissie - 2013

Hugo VANDEN DRIESSCHE, voorzitter
- Algemeen directeur Kaaitheater

Leen DE SPIEGELAERE
- Coördinator Brussels Kunstenoverleg

Derwich M. FERHO
- Voorzitter Koerdisch Instituut Brussel

Guido FONTEYN
- Journalist

Rita L'ENFANT
- Stafmedewerker Samenlevingsopbouw Vlaanderen

Dominique MYS
- Artistiek coördinator Zinnema

Brigitte NEERVOORT
- Coördinator DABA Maroc

Marijke VANDEBUERIE
- Algemeen directeur *Brussel Deze Week*

Joannes VAN HEDDEGEM
- Secretaris raad van bestuur Luca Hogeschool voor Wetenschap en Kunst

Anja VAN ROY
- Coördinator Lasso – Brussels netwerk voor kunsteducatie en publieksbemiddeling

Leen OCHELEN
- Directeur Brusselse Museumraad